

10 SEP, 2026

Kemalangan: Pengguna bukan satu-satunya punca

Harian Ekspres (KK), Malaysia

Page 1 of 2

Kemalangan: Pengguna bukan satu-satunya punca

Sisca Humphrey

KOTA KINABALU: Pengguna jalan raya bukan satu-satunya pihak yang harus dipersalahkan bagi setiap kejadian kemalangan kerana faktor luaran seperti keadaan jalan raya turut menyumbang kepada kemalangan.

Menurut Pegawai Penyiasatan/Perundangan Jabatan Siasatan dan Penguatkuasaan Trafik (JSPT) Sabah, Rechi Anak John Chuhing (**gambar**), siasatan kemalangan secara amnya mengambil kira tiga faktor utama iaitu pengguna jalan raya, kenderaan dan persekitaran, termasuk keadaan jalan.

Beliau berkata Sabah merekodkan 21,249 kemalangan jalan raya pada 2025, dengan 315 kes maut membabitkan 348 kematian, manakala pada 2026, sebanyak 14,566 kemalangan direkodkan termasuk 220 kes maut membabitkan 232 kematian.

Ketika berucap dalam forum "Kemalangan Jalan Raya: Kegagalan Sistem Keselamatan atau Kekurangan Kualiti Infrastruktur" pada Best Conference 2026 di Pusat Konvensyen Antarabangsa Sabah (SICC), beliau berkata jumlah kemalangan adalah sangat tinggi.

Rechi berkata jumlah kemalangan secara amnya meningkat berbanding tahun-tahun sebelumnya, yang sebahagiannya mungkin disebabkan pertambahan jumlah kenderaan dan peluasan rangkaian jalan raya.

Beliau berkata walaupun tingkah laku pemandu kekal sebagai faktor penting, siasatan turut mendapati terdapat kes di mana keadaan jalan menyumbang kepada kemalangan.

"Terdapat kes yang kami dapati keadaan jalan merupakan antara faktor yang menyumbang kepada kemalangan," katanya.

Beliau memberi contoh satu kes di Tawau apabila sebuah treler dikatakan mengelak lubang di jalan sebelum memasuki laluan bertentangan dan bertembung dengan kenderaan lain, mengakibatkan kematian.

Rechi merujuk satu lagi kes di Tuaran membabitkan sebuah motosikal yang bergerak di belakang treler di kawasan jalan yang gelap, sambil berkata aspek pencahayaan antara keadaan jalan yang dipertimbangkan dalam siasatan.

"Kebimbangan sama boleh dilihat di beberapa laluan Lebuh Raya Pan Borneo,

termasuk lampu jalan yang telah dipasang tetapi tidak berfungsi atau tidak dinyalakan, garisan jalan yang tidak mencukupi dan papan tanda yang boleh mengelirukan pemandu yang tidak biasa dengan laluan berkenaan.

"Pemandu yang tidak biasa dengan sesuatu laluan mungkin tidak pasti mengenai lorong atau arah yang betul, menyebabkan mereka membrek secara mengejut atau melakukan tindakan lain yang meningkatkan risiko pelanggaran dari belakang atau kemalangan berantai," katanya.

Rechi berkata hasil siasatan terhadap kemalangan maut dan serius, termasuk maklumat berkaitan faktor jalan raya, dikongsi dengan Jabatan Kerja Raya (JKR) bagi membantu pihak berkuasa berkaitan mengenal pasti dan menilai lokasi bermasalah.

Beliau berkata penguatkuasaan kekal penting, manakala kempen kesedaran turut disasarkan kepada kumpulan pengguna jalan raya yang dikenal pasti melalui data kemalangan sebagai berisiko lebih tinggi.

Penunggang motosikal muda antara kumpulan yang menjadi perhatian, katanya, sambil menambah bahawa kes kemalangan motosikal maut ada membabitkan penunggang seawal usia 16 dan 17 tahun, yang sebahagiannya didapati tidak memiliki lesen.

Beliau berkata keluarga turut bertanggungjawab memastikan motosikal tidak diberikan kepada kanak-kanak atau anggota keluarga lain yang tidak memiliki lesen sah.

"Jika motosikal itu milik keluarga, kita perlu bertanya bagaimana seorang berusia 16 atau 17 tahun yang tidak mempunyai lesen boleh menggunakannya," katanya.

Rechi turut menekankan hari Jumaat dan tempoh antara 6 pagi hingga tengah hari ketika membincangkan corak yang dikenal pasti daripada data kemalangan, sambil berkata maklumat itu boleh membantu agensi penguatkuasaan menentukan lokasi yang memerlukan tumpuan usaha kesedaran dan penguatkuasaan.

Pengarah Perunding Tet Fon PEPC, Lee Tet Fon, yang juga bekas Pengarah Jabatan Kejuruteraan Dewan Bandaraya Kota Kinabalu (DBKK), berkata kualiti infrastruktur itu sendiri boleh mempengaruhi cara pemandu bertindak ketika memandu.

Beliau berkata pemandu yang melalui jalan yang sudah usang atau tidak rata mungkin perlu menumpukan perhatian untuk mengelak lubang, lekukan dan

kecacatan permukaan lain berbanding memberikan perhatian sepenuhnya kepada papan tanda serta keadaan trafik di sekeliling.

"Jika infrastruktur tidak tersedia untuk menyokong tingkah laku baik pemandu, anda tidak boleh menyalahkannya," katanya.

Lee berkata keselamatan jalan raya melibatkan sistem yang saling berkaitan antara infrastruktur, pengguna jalan raya dan penguatkuasaan, bukannya mana-mana satu elemen beroperasi secara berasingan.

Beliau berkata apabila infrastruktur dan keadaan jalan raya baik tetapi pemandu terus memandu secara berbahaya, penguatkuasaan memainkan peranan penting.

Bagaimanapun, katanya, apabila infrastruktur itu sendiri mempunyai kekurangan, perkara tersebut juga perlu ditangani dan bukannya menyandarkan masalah itu semata-mata kepada tingkah laku manusia.

Profesor Madya Universiti Malaysia Sabah (UMS), Lillian Gungat, turut mengingatkan supaya tingkah laku manusia tidak dianggap sebagai punca kemalangan jalan raya secara berasingan.

"Penggunaan telefon bimbit ketika memandu, tergesa-gesa dan pengaruh rakan sebaya, khususnya dalam kalangan pengguna jalan raya lebih muda, merupakan contoh faktor manusia yang boleh membawa kepada tingkah laku berisiko," katanya.

Bagaimanapun, beliau berkata tingkah laku manusia juga boleh berinteraksi dengan keadaan jalan raya dan persekitaran, menyebabkan pelbagai faktor perlu diteliti secara bersama ketika menyiasat kemalangan dan membangunkan penyelesaian.

Lillian berkata perkara itu turut diterapkan dalam pendidikan kejuruteraan di UMS, apabila pelajar didedahkan kepada kes kemalangan jalan raya sebenar supaya jurutera masa depan dapat memahami dengan lebih baik hubungan antara reka bentuk jalan, tingkah laku manusia dan keselamatan.

Beliau berkata kesedaran akhirnya harus melangkaui kempen dan menjadi sebahagian daripada amalan harian pengguna jalan raya.

Forum itu dikendalikan Jimmy Pamo dan merupakan sebahagian daripada Best Conference 2026 yang bertemakan "Infrastruktur Masa Depan: Memperkukuh Piawaian dan Memperkasa Teknologi Infrastruktur".

10 SEP, 2026

Kemalangan: Pengguna bukan satu-satunya punca

Harian Ekspres (KK), Malaysia

SUMMARIES

Sisca Humphrey KOTA KINABALU: Pengguna jalan raya bukan satu-satunya pihak yang harus dipersalahkan bagi setiap kejadian kemalangan kerana faktor luaran seperti keadaan jalan raya turut menyumbang kepada kemalangan. Menurut Pegawai Penyiasatan/Perundangan Jabatan Siasatan dan Penguatkuasaan Trafik (JSPT) Sabah, Rechi Anak John Chuhing (gambar), siasatan kemalangan secara amnya mengambil kira tiga faktor utama iaitu pengguna jalan raya, kenderaan dan persekitaran, termasuk keadaan jalan.